

TEATERCENTRUM™

ÅRSBERÄTTELSE
2017

TEATERCENTRUM ÅRSBERÄTTELSE 2017

INNEHÅLL:

Förord av ordförande	s. 3
1. Föreningen	s. 4
1.1. Kongress	s. 4
1.2. Medlemmar	s. 4
1.3. Nätverk	s. 4
1.4. Styrelse	s. 4
1.5. Revisorer & valberedning	s. 6
1.6. Finansiering	s. 6
1.7. Bibu – scenkonstbiennal för barn och unga	s. 6
2. Verksamhet	s. 7
2.1. Personal	s. 7
2.2. Verksamhetsplan	s. 8
3. Förmedlande & synliggörande aktiviteter	s. 9
3.1. Utbudsdagar & festivaler	s. 9
3.2. Information & marknadsföring	s. 12
3.3. Seminarier & konferenser	s. 13
3.4. Resurscentrum för scenkonst	s. 14
3.5. Centrubildningarna	s. 15
3.6. Övrig förmedlande & synliggörande verksamhet	s. 15
4. Kulturpolitik	s. 17
4.1. Upprop för den fria scenkonsten	s. 17
4.2. Regional kulturpolitik	s. 18
4.3. Statistik & omvärldsanalys	s. 18
4.4. Scensverige	s. 19
4.5. Övrigt kulturpolitiskt arbete	s. 20
5. Arbetsgivarfrågor	s. 20
6. Möten & kompetenshöjning	s. 22
6.1. Workshops & seminarier	s. 22
6.2. Friktionskraft	s. 25
6.3. Internationella nätverk & samarbeten	s. 26

BILAGOR: Medlemmar 2017 / Teatercentrums nätverk 2017

2017

FÖRORD FRÅN ORDFÖRANDE

Det har varit ett intensivt, utmanande och roligt 2017. Teatercentrum har lanserat och startat upp Friktionskraft för ett mer levande arbete med mångfaldsfrågor, ett arbete som känns mer aktuellt än någonsin. När #metoo slog ner som en bomb under hösten 2017 med vittnesmål från alla branscher om förekomsten av sexuella trakasserier blev det absolut omöjligt att blunda för Arbetsgivarnas misslyckande att skapa trygga arbetsplatser fria från diskriminering och kränkningar. Inte minst vår egen bransch som dras med en hel del specifika makthierarkier som vi måste hantera. Aldrig tidigare har det väl blivit så uppenbart att ingen går fri utan mångfald och att vi måste utmana samhällsstrukturer, attityder och värderingar. Och att vi tar på allvar det ansvar som åligger arbetsgivarna att säkra att ingen diskriminering sker, att arbeta förebyggande samt att ha handlingsplaner och rutiner att följa när det förekommer.

Teatercentrum har under flera år arbetat för att kunna erbjuda er medlemmar juridisk rådgivning och stöd kring arbetsgivarfrågor. I skrivande stund har Teatercentrum undertecknat ett serviceavtal på prov med Arbetsgivaralliansen som börjar gälla 1 maj 2018. Det känns som en milstolpe att vara framme med en lösning för att kunna stötta er att vara goda arbetsgivare.

Jag tackar ödmjukt för mina 3 år som ordförande. Tack för att jag har fått vara med och bevittna ert fantastiska arbete. Tack för ert idoga arbete med att sprida fri teaterkonst, hela tiden överallt och med att bidra till ett solidariskt, demokratiskt och inkluderande Sverige. Jag önskar er alla trygghet, utveckling och framgång. Här nedan följer en imponerande redogörelse av Teatercentrums breda verksamhet 2017.

Jenny Forslund
ordförande

mars 2018

1. FÖRENINGEN

1.1. KONGRESS

Kongress hölls den 24 maj 2017 i Norrköping. Mötet behandlade verksamheten för mandatperioden 2014-2016, styrelsens ansvarsfrihet för räkenskapsåret 2016 och den gångna mandatperioden i sin helhet.

Kongressen tog ett första beslut om stadgeändringar. Nya skrivningar i Plattform för Teatercentrum fastställdes, bl.a. med nytt medlemsår löpande 1 april-31 mars. Teatercentrums Verksamhetsplan 2017-2019 och styrdokumentet Mångfaldspolicy och Arbetsordning för Teatercentrums styrelse fastställdes. Kongressen beslutade att Checklista för prissättning utgår som styrdokument för att istället ingå i Teatercentrums verktygslåda för mångfald.

Kongressen förrättade val till styrelse, revisorer och valberedning för mandatperioden 2017-2019.

27 medlemmar var representerade vid kongressen.

1.2. MEDLEMMAR

Enligt Teatercentrums stadgar är medlemskap öppet för fri professionell teater som yrkesmässigt utövar fri teaterkonst.

Under 2017 har Teatercentrum fått 7 nya medlemmar. Vid årets slut var medlemsantalet 95 teatrar.

Fördelat över regionerna var medlemsantalet vid årsslutet 12 teatrar i Norra regionen, 21 teatrar i Södra regionen, 27 teatrar i Västra regionen och 35 teatrar i Östra regionen.

Förteckning över samtliga medlemmar per den 31 december 2017 finns som bilaga till denna årsberättelse.

1.3. NÄTVERK

Person som har genomgått yrkesutbildning på teaterområdet eller har dokumenterad erfarenhet av arbete med fri professionell teaterkonst kan ansluta till Teatercentrums nätverk och genom det få tillträde till möten, kompetensutveckling, utbudsdagar etc samt tillgång till det kollegiala erfarenhetsutbytet inom nätverket.

Under 2017 har 44 personer varit anslutna till Teatercentrums nätverk, i stor utsträckning personer som på olika sätt är eller har varit engagerade vid någon eller flera av de fria teatrar som är medlemmar.

Fördelat över regionerna var det vid årsslutet 14 personer i Norra regionen, 16 personer i Södra regionen, 6 personer i Västra regionen och 8 personer i Östra regionen.

Förteckning över Teatercentrums nätverk per den 31 december 2017 finns som bilaga till denna årsberättelse.

1.4. STYRELSE

Avgående styrelse vid kongressen:

Ordförande: Jenny Forslund, Umeå, Norra/extern
Vice ordförande: Rolf S Nielsen, Stockholm, Östra
Kassör: Anders Widell, Lund, Södra
Ledamöter: Sarah Broberg, Örebro, Östra

Johan Bössman, Stockholm, Östra
Ola Karlberg, Göteborg, Västra
Robert Markström, Luleå, Norra
Lovisa Pihl, Göteborg, Västra/extern
Lina Ehn Öberg, Malmö, Södra

Styrelse vald av kongressen för mandatperioden 2017-2019:

Ordförande: Jenny Forslund, Umeå, Norra/externa
Vice ordförande: Rolf S Nielsen, Stockholm, Östra
Kassör: Anders Widell, Lund, Södra
Ledamöter: Sarah Broberg, Örebro, Östra
Ola Karlberg, Göteborg, Västra
Robert Markström, Luleå, Norra
Lovisa Pihl, Göteborg, Västra/extern
Zeljko Santrac, Malmö, Södra
vakant, Östra / Carina Perencranz, Norrköping, adjungerad fr.o.m. 2017-09-19

Kongressen beslutade att vakantsätta en plats i styrelsen för en kvinnlig ledamot från Östra regionen, med uppdrag till valberedningen att föreslå en person att adjungeras till styrelsen under verksamhetsåret, för Riksdeltagarmötet 2018 att fastställa för mandatperioden. Carina Perencranz adjungerades till styrelsen den 19 september 2017, på valberedningens förslag.

Under 2017 har styrelsen haft 10 protokollförda sammanträden, varav 4 möten före kongressen respektive 6 efter kongressen.

Styrelsens verkställande utskott, VU:

Ordförande: Jenny Forslund, Umeå
Vice ordförande: Rolf S Nielsen, Stockholm
Kassör: Anders Widell, Lund

Under 2017 har styrelsens verkställande utskott haft 13 protokollförda sammanträden, varav 5 möten före kongressen respektive 8 efter kongressen.

Särskilda uppdrag i verkställande utskottet:

VU har varit styrelsens förhandlingsdelegation vid kollektivavtalsförhandlingar 2017.

VU har utgjort styrelsens arbetsgrupp för arbetsgivarorganisation / juridisk kompetens

VU har ingått i arbetsgruppen för medlemsuppgifter

Jenny Forslund: arbetsgrupp för styrelsens mångfaldsarbete
samarbetsgrupp för Upprop för den fria scenkonsten
kontaktperson för Svensk Scenkonst

Rolf S Nielsen: ledamot Scensveriges styrelse
ledamot Scensveriges kulturpolitiska kommitté
representant Scensveriges Råd
samarbetsgrupp för Upprop för den fria scenkonsten

Anders Widell: ledamot i styrelsen för bibu.se - scenkonstbiennal för barn och unga
representant i styrgruppen för Resurscentrum för Scenkonst Skåne

Styrelsen har under verksamhetsåret arbetat med uppgifter beslutade av Kongress och Riksdeltagarmöten 2014-2016 och Kongressen 2017. Verkställande utskottet har tillsammans med verksamhetsledarna planerat, hållit avstämning och utvärderat verksamheten vid 3 Q-möten (kvartalsmöten) och löpande rapporterat till styrelsen för uppföljning och inriktningsbeslut.

Styrelsen har förhandlat om nytt kollektivavtal mellan Teatercentrum och Teaterförbundet, se kap.5. Arbetsgivarfrågor.

Styrelsen har fortsatt arbetet med att se över olika alternativ för Teatercentrums tillhörighet till arbetsgivarorganisation och medlemmarnas tillgång till juridisk rådgivning. Under 2017 har förhandlingar inletts för att teckna ett serviceavtal för Teatercentrums medlemmar med Arbetsgivaralliansen.

Styrelsen är representerad i bolagsstyrelsen för Bibu AB och frågor rörande bibu.se, scenkonstbiennial för barn och unga, är stående på styrelsens dagordning.

1.5. REVISORER & VALBEREDNING

Revisorer, fram till och omvalda vid kongressen

Ordinarie revisorer: Magnus Haak, auktoriserad revisor, Cederblads revisionsbyrå, Malmö
Dan Swärdh, Luleå
Revisorssuppleant: Iben West, Malmö

Valberedning, fram till och omvald vid kongressen

Nina Björby, Umeå, sammankallande
Emil Klingvall, Göteborg
Sofia Wretling, Karlstad

1.6. FINANSIERING

Verksamheten 2017 har finansierats av medlems- och nätverksavgifter, statliga, regionala och kommunala verksamhetsanslag samt projektstöd och inkomster av särskilda uppdrag.

Teatercentrum har under året erhållit statliga medel för verksamheten från Statens Kulturråd samt regionala anslag från Västra Götalandsregionen, Kultur Skåne, Norrbottens läns landsting, Region Västerbotten, Jämtlands läns landsting, Västernorrland läns landsting, Region Östergötland och Västmanlands läns landsting.

Teatercentrum har under året erhållit projektbidrag från Postkodlotteriets Kulturstiftelse, Kultur Skåne, Halmstads kommun, Stockholms stad och Region Västerbotten.

2017 har Teatercentrum haft inkomst av uppdrag för Bibu AB samt via Danscentrum för turnéläggning av Kulturrådets Skapande förskola.

1.7. BIBU – SCENKONSTBIENNAL FÖR BARN OCH UNGA

Teatercentrum och Svenska Assitej äger tillsammans Bibu AB som driver bibu – scenkonstbiennial för barn och unga.

Bibu AB ska främja scenkonsten för barn och unga genom att vartannat år producera och genomföra en festival för området samt bedriva därmed förenlig verksamhet. Att producera, genomföra och utveckla bibu.se - scenkonstbiennial för barn och unga Bibu ABs kärnverksamhet. Nästa festival genomförs 16-19 maj 2018 i Helsingborg.

Styrelse

Under året har styrelsen hållit totalt 7 protokollförda ammanträden. Därtill hölls ett styrelseinternat, Årsstämma samt extrainsatt bolagsstämma rörande ny firmatecknare.

Styrelsen för Bibu AB 2017: Lisbeth Morin, ordförande, Anders Widell och Christina Degerström, Teatercentrum, Bengt Andersson och Anna Berg, Svenska Assitej, samt Niklas Hald och Astrid Assefa, oberoende.

Verksamhet 2017

Mellanåret 2017 har Bibu AB framför allt arbetat med omvärldsbevakning och nätverkande med fokus på 2018.

Under året har byte av vd skett, då förra vd, Maria Ragnarsson, avslutade sin anställning 31 december 2016. Under 2017 fram till 31 juli var en tillförordnad vd anställd, Emma El-Hallah, och den 1 augusti tillträdde Ingrid Fransson som ordinarie vd. Under hösten genomfördes rekrytering av grundpersonalen inför bibu 2018 varav två tjänster tillträdde i november respektive december.

Jury

I samband med bibu 2016 utsågs juryn, som haft uppdraget att välja de uppsättningar som presenteras på bibu 2018. Jurymedlemmarna är: Moa Backman, dramatiker, dramaturg, Beatrice Hammar, producent, Maria Hedborg, skådespelare, Patrik Pettersson, projektledare, Andrea Svensson, dansare, Peter Svensson, producent.

Internationella rådet

Vid sidan av juryn har styrelsen utsett ett internationellt råd, som ansvarar för bevakningen och urvalet av de internationella produktioner som kommer att visas på bibu 2018. Medlemmarna i det internationella rådet inför bibu 2018 består av: Anna Efraimsson, Josefin Rosales och Bengt Andersson.

Seminarieråd

Under våren 2017 bildade bibu ett seminarieråd för att kunna presentera ett högkvalitativt seminarieprogram under bibu 2018. Medlemmarna i seminarierådet inför bibu 2018 består av: Eva Gustafsson, Mario Castro Sepulveda, Kristina Ros, Lisbeth Morin och Ingrid Fransson.

Fullständig årsrapport för Bibu AB publiceras på bibu.se.

2. VERKSAMHET

Teatercentrum utgår från ett samlat nationellt perspektiv på all verksamhet inom organisationen. Fri teaterverksamhet ska vara möjlig och finnas tillgänglig i hela landet. Teatercentrum arbetar för en väl utvecklad verksamhet i hela landet med fokus på förmedling och andra arbetsfrämjande åtgärder, nätverk, kompetensutveckling och att vara en kulturpolitisk röst för fri teaterkonst.

Teatercentrum verkar på lokal, regional, nationell och internationell nivå för att på bästa sätt ta tillvara medlemmarnas intressen och främja den fria teaterkonstens ställning, förutsättningar och villkor.

Teatercentrum kontor finns i Umeå, Stockholm, Göteborg och Malmö. Teatercentrums organisation med verksamhet i hela landet har stor betydelse i fråga om arrangörskontakter, samarbeten, marknadsföring etc. och medför att intresset för Teatercentrum och ett medlemskap för teatrar bibehålls och växer.

2.2. PERSONAL

Lars Dahlqvist, verksamhetsledare Södra regionen, Malmö, heltid
Christina Degerström, verksamhetsledare Norra regionen, Umeå, 80% samt projektanställning turnéläggare 20% 1 feb-31 dec
Kim (tidigare Annika) Gripengrim, redovisningscontroller, Malmö, 80%
Lena Gustafsson, nationell verksamhetsledare, Stockholm, heltid
Marcus Lilliecrona, verksamhetsledare Västra regionen, Göteborg, heltid, 100% föräldraledig 1 jan-31 aug, 20% 1 sep-31 okt samt 80% från 1 nov
Anders Lorentzon, verksamhetsledare Östra regionen, Stockholm, heltid
Anneli Sandell, producent/kommunikatör, Södra regionen, Malmö, 50%
Karin Vestlund, vikarierande verksamhetsledare Västra regionen, 100% 1 jan -31 aug, 20% från 1 nov, samt intermittert tjänst i projektet Friktionskraft 1 sep-31 okt

Minna Ågren, teaterförmedlare, Södra regionen, 50% projektanställning, avslutad i förtid, 1 nov-8 dec

Särskilda uppdrag för personalen

Lars Dahlqvist	representant i styrgruppen för Resurscentrum för scenkonst, Skåne styrelseledamot Barnens scen Malmö styrelseledamot Strobemedia
Christina Degerström	styrelseledamot Bibu AB representant och koordinator i BUNGK, www.bungk.se medarrangör, Scenkonstdagarna / Riksteatern Norra medarrangör, Ridå upp! konferens / Riksteatern Västerbotten
Lena Gustafsson	representant i Scensveriges utbildningskommitté representant i nationella nätverket för Centrumbildningarna representant i Nationella Branschrådet Af Kultur Media representant IETM – international network for contemporary performing arts representant Independent performing arts associations - Stronger together representant EON – European Off Network representant för nordiskt nätverk av organisationer för fri scenkonst projektledare Friktionskraft
Marcus Lilliecrona	representant i strategiska rådet för Kulturakademien Trappan representant i styrgruppen för Barnteaterakademien representant i AF-kulturs regionala referensgrupp för centrumbildningarna representant i nätverket för turnerande scenkonst för barn och unga i VGR representant i regionala nätverket (väst) för Centrumbildningarna styrelseledamot i Riksteatern Väst
Anders Lorentzon	representant i stiftelsen Rosenlundsteatern, Stockholm representant i referensgruppen Scenkonstgruppen, Östergötland representant i styrgruppen för Yrkehögskolan i Bollnäs: Kulturkommunikation representant i Barnkulturnätverket Västmanland

2.1. VERKSAMHETSPLAN

Verksamheten 2017 har planerats utifrån Teatercentrums styrdokument och den nationella verksamhetsplanen.

Verksamhetsplan 2014-2016 (aktuell fram till kongressen 2017):

Teatercentrum ska lyfta den fria teaterkonsten och våra medlemmar genom att:

- Förmedla, marknadsföra och synliggöra Teatercentrums medlemmar.
- Verka för att de ekonomiska förutsättningarna för teatercentrums medlemmar förbättras samt driva andra kulturpolitiska frågor.
- Teckna kollektivavtal med Teaterförbundet och arbeta med avtals- och arbetsgivarfrågor.
- Främja möten för utveckling av den fria teaterkonsten
- Verka för kompetensutveckling.

Verksamhetsplan 2017-2019, antagen vid kongressen 15 maj 2017:

Teatercentrum

- Förmedlar, marknadsför och synliggör sina medlemsteatrar.
- Driver kulturpolitiska frågor och verkar för att medlemsteatrarnas ekonomiska förutsättningar förbättras.
- Arbetar med avtals- och arbetsgivarfrågor samt stärker sina medlemsteatrar inom området.
- Utvecklar fri teaterkonst genom möten och kompetenshöjning.

I Årsberättelse 2017 följer redovisningen av verksamheten i huvudsak de fyra punkterna i verksamhetsplanen för mandatperioden.

3. FÖRMEDLANDE & SYNLIGGÖRANDE AKTIVITETER

Teatercentrum föredlar, marknadsför och synliggör sina medlemsteatrar.

Teatercentrum möter regelbundet arrangörer och kulturombud vid regionala och lokala utbudsdagar och andra sammanhang för att sprida information om medlemsteatrarna och Teatercentrums verksamhet. Teatercentrum arrangerar och samarrangerar ett flertal tillfällen för medlemmar att presentera aktuella föreställningar, samt deltar med information och kontaktförmedling vid utbudsdagar och arrangörskonferenser av andra anordnare.

3.1. UTBUDDSDAGAR & FESTIVALER

Digital utbudsdag

Digital utbudsdag drivs av Teatercentrum i Södra regionen. Under 2017 har hemsidan byggts ut och innehåller idag, utöver utbudet för den fria teatern och dansen i Skåne (Teatercentrums och Danscentrums medlemmar) där vi visar aktuella föreställningar i sju minutersfilmer, en ny sida med texter och filmade föreläsningar som talar om urval, bedömning och att arrangera scenkonst. Nya sidor har också skapats för de skånska utbudsdagarna, Teatercentrums Skånsk Teaterdag och Riksteatern Skånes Scenkonstdagar för barn och unga. Här visas utöver sju minutersfilmer från föreställningarna också filmade intervjuer med de konstnärer som ligger bakom föreställningarna. Statistiken visar att sidan används av flertalet inköpare av scenkonst för barn och unga i södra regionen. Utbyggnaden av Digital utbudsdag ingår i Resurscentrums utveckling av Utbudsdag 2.0, se kap.3.4. Resurscentrum för scenkonst.

Stjärnkalaset, 26 januari, Stockholm

Stjärnkalaset är en lokal utbudsdag i Stockholm som har genomförts sedan 2008 och presenterar aktuell repertoar för barn och unga. Målgruppen är kulturombud, kultureksekreterare, konsulenter, pedagoger i Stockholm och övriga landet. Stjärnkalaset visar hela föreställningar och besökarna får ta sig runt till de olika scenerna i Stockholm, vilket ger kulturombuden möjlighet att träffa många teatrar på "hemmaplan". Inom programmet 2017 erbjöds också två kulturspaningar med Erik Wikberg, forskarstudent på Stockholm school of economics, Handelshögskolan i Stockholm, respektive Rebecka Brinch, doktorand i teatervetenskap, Stockholms Universitet. Vid Stjärnkalaset 2017 visades 23 föreställningar på 18 olika scener, för 278 arrangörer. Medverkande medlemmar var: Arabiska Teatern, Dockteatern Tittut, Dotterbolaget, Fabula Storytelling, Fria Teatern, Mittiprickteatern, Molièreensemblen, Pantomimteatern, Pygmeateatern, Tage Granit, Teater De Vill, Teater Fredag, Teater Kung & Drottning, Teater Pero och Teater Tre. Stjärnkalaset genomförs av Teatercentrum i Östra regionen i samarbete med medverkande teatrar och scener, Stockholms Stad och Dansistan, med finansiering från Stockholms Stad och Teatercentrum.

Scenkonstdagar '17, 28-29 november, Östersund

Scenkonstdagar är en mötesplats och utbudshelg för turnerande scenkonst i norra Sverige. Arrangemanget är ett samarbete mellan Teatercentrum, Riksteatern Västerbotten, Riksteatern Norrbotten, Riksteatern Jämtland/Härjedalen samt Riksteatern Västernorrland, och vänder sig till scenkonstarrangörer och producenter verksamma i Norrbotten, Västerbotten, Jämtland/Härjedalen och Västernorrland. Utdrag presenteras ur föreställningar som kan turnera i Norrlandslänen. Alla arrangörer av scenkonst i norrlandslänen bjuds in till Scenkonstdagarna: teaterföreningar, bygdegårdar, Folkets Hus och Parker, Våra Gårdar, studieförbund, kulturavdelningar m.fl. Inbjudningar går även ut till politiker och tjänstemän från kommun och region. 2017 deltog 105 personer från arrangörsledet och

87 personer från producentledet. Medverkande medlemmar var Profilteatern, Ögonblicksteatern, Teater Soja, Nordcirkus.

Scenkonstdagarna 20-21 februari, Borås

Riksteatern Väst arrangerar tillsammans med Teatercentrum, Dancentrum Väst, Musikcentrum Väst och andra aktörer utbudsdagar för offentlig scenkonst på turné i Västra Götalandsregionen. Medverkande medlemmar: Teater 23, Teater Eksem, Teater Jaguar i samarbete med Hej Opera!, samt Thales Teater. Teatercentrum medverkade på utbudstorget med information om aktuellt turnéutbud för vuxna i västra regionen, TRETE 2017 och Upprop för den fria scenkonsten, samt gav en kort presentation av Teatercentrums verksamhet från programs scenen. Även slutrapporten från projektet Bron från 2016 presenterades på ett gemensamt seminarium om kultur på landsbygden.

Värmlands utbudsdagar 21 mars, Karlstad

Utbudsdagar för barn och unga arrangerat av Riksteatern Värmland. Teatercentrum deltog med information och kontaktnät. Medverkande medlemmar: Teateri, Teater Pero, Teater Slåva och Masthuggsteatern.

Scenkonstdagarna för barn och unga 5-6 april, Uddevalla

Ett arrangemang av Regionteater Väst och Kultur i Väst. Medverkande medlemmar: Masthuggsteatern, Teater Sesam, Teater Jaguar, Teater 23. Teatercentrum medverkade med tryckt material om Teatercentrum, TRETE samt föreställningsinformation från medlemmar i Västra regionen som inte kommit med i programmet. Ca 200 arrangörer, samordnare och skolombud från Västra Götalandsregionen deltog.

Skånsk Teaterdag, 7 mars, Lund

En utbudsdag som visar föreställningar i sin helhet och erbjuder en mötesplats för ett hundratal besökare. Skånsk Teaterdag marknadsför den fria teatern och det säljs ett stort antal föreställningar som ett direkt resultat av dagen. Utbudsdagen flyttas runt i regionen mellan åren. 90 besökare och 200 sålda föreställningar som ett resultat av teaterdagen, enligt utvärderingen. Medverkande medlemmar: Månteatern, Öresundsteatern, Obanteatern, Teater Sagohuset, Teater JaLaDa och Teater 23.

Teaterns Dag, 25 mars, Malmö

En dag för allmänheten. Alla Malmös teatrar höll öppet hus. Teatercentrum var värd för fyra medlemmars föreställningar på Kulturhuset Mazetti och passade på att sprida information om Teatercentrum och övrig medlemmar i Södra regionen. Medverkande på Mazetti: Lilla Vilda Teatern, Staffan Björklunds Teater, Galaxateatern och Teater Interakt/Malmö Community Teater. Publikantalet var 182 personer. Expressteatern och Teater 23 medverkade på Teaterns dag med föreställningar på sina egna scener.

Scenkonstbiennalen, 23-27 maj, Norrköping

I det juryvalda föreställningsprogrammet medverkade två medlemmar: Teateri med Ankomsten och Teater Tamauer med Mens. Teatercentrum arrangerade Mentor Room, VASS – fri scenkonst till fler, samt Upprop för den fria scenkonsten inom ramen för Scenkonstbiennalens seminarieprogram och ett 50-tal personer från medlemsteatrar och nätverk deltog vid Scenkonstbiennalen genom Teatercentrums erbjudande om särskilt tillgängliga biennialpass och anslutande kongress respektive Nätverksforum. Se kap.3.3.Seminarier & konferenser, 6.1.Workshops & seminarier.

Malmöfestivalen 12-19 augusti, Malmö

I Barnlandets stora tält medverkade några av Teatercentrums medlemmar med föreställningar: Teater 23, Teater Sagohuset, Lilla Vilda Teatern, Banditsagor och Galaxateatern. Teatercentrum stod som arrangör och delade under arrangemangen ut information om den fria teatern, samt samtalade med besökare om fri teaterkonst. Syftet var att ge familjer en gemensam teaterupplevelse, att lyfta fram den fria teaterkonsten och att lobba för bättre gagenivåer.

Pendelpaus med Teaterstråket - i väntan på avgång, 27 september, Göteborg

Teaterstråket består av tretton teaterscener belägna på bekvämt gångavstånd från spårvagnshållplatserna mellan Hagakyrkan och Chapmans Torg i Göteborg. Teaterstråket stöds av Näringslivsgruppen Göteborg & Co, Göteborg Stads Kulturråd och Kulturpunkten och drivs av Teatercentrum tillsammans med scenerna belägna längs stråket. I samarbete med Västtrafik arrangerades Pendelpaus på Nils Ericssonsterminalen i Göteborg. Fyra teatrar från Teaterstråket framförde stycken ur sin

repertoar för resenärer på stationen, på väg till och från jobbet, lämnningen och hämtningen på förskolan och andra resmål. Medverkande medlemmar: Teater Sesam, Teater Uno, Teater Trixter och Masthuggsteatern. Se kap.3.2.Information & marknadsföring.

Regional utbudsdag i Västmanland, 28 september, Västerås

En traditionell utbudsdag för både teater, dans och musik, med presentationer och smakprov ur turnerande föreställningar i Västmanland för våren och hösten 2018. Utbudsdagen arrangeras av Västmanlands Teater i samarbete med Teatercentrum, Länsmusiken och Danskonsulenten i Västmanland. Medverkande medlemmar: 4:e Teatern, Dockteatern Tittut, Pantomimteatern, Tage Granit, Teater Barbara, Teater Martin Mutter, Teater Pero, Teater Tre och Teater Tropos. Ca 180 kulturombud och arrangörer av barn och ungdomsteater i Västmanland deltog.

Kolla kultur, 8 oktober, Stockholm

En utbudsdag som arrangerades av Stockholms stad på Folkoperan i Stockholm. Programmet bestod av olika akter på stora scenen. Medverkande medlemmar: Dockteatern Tittut, Mittiprickteatern, Teater Tre. Teatercentrum medverkade med utställningsplats i foajén. Där visades bl.a. en trailer med bilder på aktuella föreställningar och material från teatrarna presenterades för besökande kulturombud.

Riksteatern Skånes utbudsdagar i Hässleholm, 10-12 oktober

Utbudsdagar med scenkonst för barn och unga. Riksteatern Skåne är huvudarrangör. Teatercentrum var representerad från Södra regionen med informationsbord och presentation av Digital utbudsdag. Medlemmar på plats: 4:e teatern, Banditsagor, Big Wind, Dockteatern Tittut, Expressteatern, Göteborgs Dramatiska Teater, Månteatern, Pantomimteatern, Teater 23, Teater De Vill, Teater Fenix, Teateri, Teater Jaguar, Teater Kung & Drottning, Teater Kurage, Teater Pero, Teater Sagohuset, Teater Tre, Ögonblicksteatern och Ölands Dramatiska Teater.

BUSiG, scenkonstfestival för barn och unga, 16-21 oktober, Gottsunda, Uppsala

Festivalen återkommer vartannat år och genomfördes för fjärde gången 2017. Temat för året var Hem. På festivalen samlas scenkonst inom dans och teater för barn och unga, som under en veckas tid erbjuder kreativ stimulans och tillfälle till engagerande samtal mellan barn, unga och vuxna, utövare och publik. Totalt ca 800 besök. Medverkande medlemmar: Dockteatern Tittut, Teateri och Teatergruppen Tio Fötter. Festivalen drivs av Teatergruppen Tio Fötter, Bananteatern, Gottsunda Dans & Teater, UKFAB och Teatercentrum. Festivalen samarbetar med Mötesplats Treklungen, Uppsala kommuns kulturförvaltning, Kultur & bildning, Gottsundabiblioteket, Skapande Skola och Studieförbundet.

TRETE 25-26 oktober, Trollhättan

TRETE är en regional festival med fokus på fri teaterkonst för barn och unga. TRETE arrangeras årligen av Teatercentrum i samarbete med N3 Kulturbyrå i Trollhättan. TRETE står för tre T i Teatercentrums och Trollhättans Teaterdagar. Festivalen visar hela föreställningar för barn och unga, och med barn och unga i publiken. Vid sidan av barnen är regionens arrangörer en viktig målgrupp. 2017 besöktes festivalen av 53 arrangörer och drygt 1000 barn, 10 teatrar presenterade 12 produktioner med sammanlagt 27 spelade föreställningar. Medverkande medlemmar: Abnorm Scenkonst, Expressteatern, Masthuggsteatern, Månteatern, Pantomimteatern, Teater 23, Teater Fenix, Teater Jaguar (som samarbetspart med Hej Opera!), Teater Kurage och Teater Tre.

Programmet innehöll också seminariet Val av tilltal, ett panelsamtal om tillgänglig scenkonstkommunikation med Teater 23 och Teater Kurage, arrangerat inom ramen för Friktionskraft. Se kap.6.2. Friktionskraft.

Utbudsdag för en skapande skola, 14 november, Växjö

Växjö kommun och Region Kronoberg arrangerade gemensamt en utbudsdag om Skapande skola för alla kommuner i Kronobergs län. Teatercentrum medverkade med tryckmaterial om skapande skola-aktiviteter av medlemmar i Södra regionen.

3.2. INFORMATION & MARKNADSFÖRING

Hemsida

Teatercentrums hemsida är en bas för kommunikationen och spegling av verksamheten. Medlemmarna och deras verksamheter har en framträdande plats, med korta kontaktvägar. Sidan uppdateras och anpassas kontinuerligt för förbättrad funktion. Hemsidan presenterar länkar till samtliga medlemmar, premiärer, utbudsdagar och trailers samt Teatercentrums podcasts och videodokumentationer från panelsamtal, seminarier etc.

Teatercentrum och Teatercentrums medlemmar synliggörs även på särskilda hemsidor för specifika arrangemang och samarbeten, så som utbudsdagen Stjärnkalaset, festivalen TRETTE, Teaterstråket, VASS, BUNGK-samarbetet och centrumbildningarna.se. Skapande skola i Södra regionen presenteras på särskild hemsida, likaså Digital utbudsdag och digital distribution. De särskilda sidorna lyfts fram på Teatercentrums huvudsida efter aktuell relevans.

Nyhetsbrev

Teatercentrum publicerar regelbundet olika slags digitala nyhetsbrev, externa och interna, regionala och nationella. Med Utspel ska Teatercentrum påverka sin omvärld. Vi ska driva kulturpolitiska frågor och fästa omvärldens uppmärksamhet på vår och våra medlemmars verksamhet. Externa nyhetsbrev i regionerna ska variera efter de regionala förutsättningar och sprida information om våra medlemmars och Teatercentrums aktuella aktiviteter och verksamheter. De interna nyhetsbrev, till Teatercentrums medlemmar, fokuserar på medlemsnytta och är den viktigaste kommunikationskanalen om verksamheten för och med medlemmar, nationellt och regionalt.

Sociala medier

Teatercentrum är närvarande och aktiv i sociala medier som Facebook, Twitter och Instagram. Teatercentrums huvudsida på Facebook "gillas" av drygt 1 300 personer och vissa inlägg har en räckvidd som är den dubbla. Facebook har blivit en viktig del av synliggörande av Teatercentrums medlemmar och organisationens informations- och marknadsföringsaktiviteter som kompletterar nyhetsbrev och lockar läsare till hemsida.

Teatercentrum är även medredaktör till Facebook-sidan för Upprop för den fria scenkonsten.

Den fria teatern - 21 Skånska teatrar berättar

Antologi med 21 fria teatrar i Skåne som Teatercentrum gav ut 2015 har under 2017 fortsatt att spridas i samband med Teatercentrums utbudsdagar, utställningar och andra mötesplatser.

Teaterstråket, Göteborg

Teaterstråket marknadsför våra medlemmar i Göteborgs stadsrum längs 3:ans spårvagnslinje mellan Hagakyrkan och Chapmans torg, en sträcka som täcker in ett tiotal av Västra regionens medlemmar. Vid varje hållplats finns det teatermasker och skyltar med information om stråket och de närliggande teatrarna. Teaterstråket har även en hemsida. Syftet är att inte bara till att lyfta de enskilda scenerna som befinner sig på stråket, utan även till att synliggöra scenkonsten i stort i samarbete med Kulturpunkten. Totalt 13 scener är kopplade till Teaterstråket. Medlemmar som medverkar är Teater Jaguar, Teater Kurage & Teater Tamauer (Hagateatern), Teater Uno, Masthuggsteatern, Teater Trixter, Göteborgs Dramatiska Teater, Teater Sesam, Gothenburg English Studio Theatre. Teaterstråket finansieras av Näringslivsgruppen, Göteborg & Co, Göteborgs Stads kulturnämnd (PRONTO) samt avgifter från de medverkande som inte är medlemmar i Teatercentrum. 2017 arrangerades Pendelpaus i samarbete med Västtrafik, se kap.3.1.Utbudsdagar & festivaler.

Fri teater, en utställning för bibliotek i Södra regionen

Utställningen som startade 2016 har under 2017 visats på Helsingborgs stadsbibliotek 7-28 februari och Lunds stadsbibliotek den 29 maj-juni. Utställningen innehåller olika typer av material som informerar om den fria teatern: trailers, informationstexter, rekvisita, scenmodeller, antologin om den fria teatern i Skåne, m.m.

Informationssamarbete med centrumbildningarna

Centrumbildningarna har sedan 2009 en gemensam web-portal med länkar till samtliga centrumbildningar. Hemsida och andra informationssamarbeten syftar till att marknadsföra centrumbildningarna som kompetensresurs och förmedlare till skolans arbete med professionell konst i skolan. Se kap.3.5. Centrumbildningarna.

3.3. SEMINARIER & KONFERENSER

Till de synliggörande aktiviteterna kommer också Teatercentrums egna offentliga seminarier och konferenser kring aktuella kulturpolitiska och konstnärliga frågor, samt Teatercentrums deltagande vid andras arrangemang med relevans för Teatercentrum och/eller Teatercentrums medlemmar.

Samtal & scenkonst, 24 mars, Eslöv

Södra regionens kommunikatör deltog vid Riksteaterns seminariedag kring scenkonsten i skolan med bl.a. Karin Helander, professor i teatervetenskap och lärare vid Centrum för barnkulturforskning vid Stockholms Universitet.

Teaterfrukost i Västra regionen, 14 februari och 7 september, Göteborg

För att skapa en plattform för teatersamtal om brännande och angelägna ämnen för en bred publik av bransch och politiker har Teatercentrum tagit initiativ till ett samarbete kring frukostsamtal med Kultur i Väst, som tidigare har varit värd för regelbundna Dansfrukostar. 2017 har två teaterfrukostar genomförts inom samarbetet och planering påbörjats för fler frukostar 2018. Vad är syftet med teaterkritiken idag? var rubriken på det första samtalet, med Karin Helander, professor i teatervetenskap, teaterkritiker m.m, och Sara Östebro, Scenkonstguiden. Den andra frukosten: Reality vs. Fiction – Dramaturgiska val i delaktiga processer arrangerades i samband med Kultur i Västs barnkulturkonferens PRIO 0-18 där Johanna Larsson, Masthuggsteatern/Backa Teater /PLAY teaterkonst, och Paula Stenström Öhman, Lumor samtalade om dramaturgiska val i processer med dokumentärt material, respekten för materialet och huruvida referensmaterialet behandlas olika beroende på om vittnena är barn, unga eller gamla. Moderator: Jenny Aschenbrenner, kulturjournalist. Ca 25 besökare vid vardera frukost.

Frukostsamtal i Södra regionen, 7 april och 20 oktober, Malmö

Teatercentrum har en lång tradition med frukostsamtal i Södra regionen. Under 2017 har frukostsamtalen arrangerat i samarbete med Danscentrum Syd. En aktör inom den fria scenkonsten bjuds in till varje tillfälle för en intervju om sin verksamhet. Besökarna är en blandning av studenter från Teaterhögskolan, skådespelare, scenografer, producenter, tjänstemän, politiker med flera. Den 7 april hölls frukost med dansare och koreograf Khamlane Halsackda med 30 besökare. Den 20 oktober berättade Memory Wax om sin verksamhet för 32 besökare.

Barn + Skola + Teater = X, 24 april, Göteborg

Barnteaterakademien, Teatercentrum och Göteborgs kulturförvaltning samlade särskilt inbjudna producenter, lärare, rektorer, sektors- och områdeschefer för att kunskapa om såväl infrastruktur som frågor av konstnärlig art. Tankeverkstaden har resulterat i en dokumentation som har distribuerats till samtliga berörda sektorer - teatrar, skola, kultursamordnare, förvaltning. Rapporten finns att hämta på Teatercentrums hemsida.

VASS – fri scenkonst till många, 26 maj, Scenkonstbiennalen i Norrköping

Resurscentrum för scenkonst presenterade samarbetet kring turnéprojekt VASS. Medverkande: Lars Dahlqvist, Teatercentrum, Lars Garpenfeldt, Danscentrum Syd, Elisabeth Ekwurtzel, Riksteatern Skåne.

Delaktighet i konstnärliga processer, 6 september, Göteborg

Ett panelsamtal på Hagateatern med fokus på fria utövare, där många medlemmar deltog i diskussionen och Hanko Zell, Teater Tamauer, samt Hanna Jansson, Teater Kurage, var samtalsledare. Samtalet arrangerades i samband med barnkulturkonferensen PRIO 0-18. Teatercentrum deltog i planeringen och på plats. Delaktighetsbegreppet ifrågasattes från olika perspektiv av samtalspanelen med Åsa Bodin Karlsson, skådespelare på Masthuggsteatern, Birthe Niederhaus, regissör och konstnärlig ledare för Die Bühne samt Anna Leyman, projektledare för Meeting Plays.

The Future of the European Project: White Paper , 21 september, Stockholm

Teatercentrum deltog vid Intercults seminarium om kulturens framtid i EU. Maria af Klintberg, Teater Salava, medverkade i en av panelerna.

3.4. RESURSCENTRUM FÖR SCENKONST

Resurscentrum är ett samarbete mellan Teatercentrum, Danscentrum Syd och Riksteatern Skåne med finansiering från Kultur Skåne. Syftet med Resurscentrum är att öka samarbetet mellan arrangörer och producenter, stärka infrastrukturen på det fria dans- och teaterområdet, stärka producent- och arrangörsleden samt öka antalet turnerande föreställningar som når ut i hela regionen.

Styrgruppen för Resurscentrum består av de tre verksamhetsledarna för Teatercentrum Södra regionen, Danscentrum Syd och Riksteatern Skåne samt en styrelserepresentant från respektive organisation. Parternas dagliga kontakt ger snabba beslutsprocesser och ökad samordning av både ekonomiska och personella resurser som skapar en större effektivitet.

Delar av Teatercentrums förmedlande och synliggörande verksamheter genomförs inom ramen för samarbetet i Resurscentrum. Under kap.3.1. Utbudsdagar & Festivaler presenteras Digital Utbudsdag och Skånsk Scenkonstdag,

Samlokaliseringen

Samtliga parter inom Resurscentrum delar lokal tillsammans med ett antal andra projekt i Mazetti-huset i Malmö, vilket underlättar snabbare informationsflöde, kunskapsöverföring, idéutveckling och kostnadsbesparing genom delade utrymmen. Lokalerna skapar förutsättningar för större nätverk, kontakt med fler sorters verksamhet och utövare. Externa verksamheter som t.ex Seriefrämjandet och bibu.se, använder återkommande.

De sex projektplatser som funnits på Resurscentrum har avvecklats under året. Dels erbjuder andra aktörer i regionen tillgång till projektplatser, dels ser Malmö stad över lösningar för att erbjuda lokaler och produktionsresurser till utövarna. De fd projektplatserna har istället skapat ett utrymme för permanenta kontor för Musikcentrum Syd och Centrum för dramatik.

VASS 2.0

Ett projekt för att bygga långsiktiga relationer mellan ett antal teaterföreningar och fria scenkonstproducenter för att etablera en utvecklad turnéstruktur för fria producenter av scenkonst för en vuxenpublik. Finansieringen för VASS kommer från Region Skånes kulturförvaltning via de bidrag som ges till Resurscentrum för scenkonst. Projektledare för VASS är Erika Lundvall, Riksteatern Skåne. Projektet involverar och engagerar samarbete mellan alla tre organisationerna i Resurscentrum, dess medlemsgrupper och anställda. 2017 har VASS uppdaterats med fler arrangörer än tidigare, sju arrangörer att jämföra med tidigare tre eller fyra, och arrangörerna har fått större inflytande över urvalsprocessen. Fem föreställningar turnerade inom VASS under våren och tre föreställningar under hösten 2017. Medverkande medlemmar har varit ADAS musikaliska teater och Teater 23.

Utbudsdag 2.0: Distributionsutveckling för producent och arrangör

Under 2017 har parterna inom Resurscentrum utvecklat en modell, Utbudsdag 2.0, som ska fungera som en samlande plattform som hjälper alla parter före, under och efter de fysiska utbudsdagarna. Modellen bygger på teknik och digitala verktyg som Resurscentrum redan har utvecklat och testat, nu samlat i en plattform som erbjuder en mängd material för att underlätta för inköpare och arrangör. Digital utbudsdag införlivas i modellen och innehåller 7-minutersfilmer och all information om föreställningarna som deltar på Skånsk Teaterdag och Scenkonstdagar för barn- och unga, samt info om dagarna i sig. Digital utbudsdag fylls också på med fördjupningsmaterial som behandlar bedömning, urval, arrangemang och pedagogik, med texter av Karin Helander, Riksteatern m.fl. samt intervjuer med konstnärerna bakom föreställningarna. Introduktionen av Utbudsdag 2.0 sker under 2018.

Digitalt

Teatercentrum har projektledningsansvar för Resurscentrums utveckling inom det digitala området. Här ingår digital distribution, digitala verktyg, konstnärliga aspekter och kompetenshöjande åtgärder kopplade till detta. Vi bevakar utvecklingen för digital distribution av scenkonst, samt avtalsfrågor, bl.a. genom nära dialog med Strobe Media, Digiscen och projekt i en nordisk kontext som utvecklas i

Teatercentrums andra regioner. Digital utbudsdag drivs inom ramen för Resurscentrum, se utförligare rapport under Utbudsdagar & festivaler.

Teknikpoolen

Teknikpoolen erbjuder teater teknik till kraftigt reducerade priser till medlemmar i Södra regionen. Målgruppen är medlemmar i Teatercentrum Södra regionen och Danscentrum Syd.

3.5. CENTRUMBILDNINGARNA

Teatercentrum samverkar med övriga centrumbildningar på både nationell och regional nivå och möts regelbundet för rapportering och erfarenhetsutbyte, planering och genomförande av informationsinsatser och utveckling av ökat samarbete.

Information & Marknadsföring, Skapande skola

Centrumbildningarna har en gemensam hemsida med presentationer och vidare länkar till respektive organisation. Vidare finns ett gemensamt informationsmaterial om centrumbildningarnas resurser och kompetenser för kultur i skolan, se kap.3.2. Information & Marknadsföring.

2017 har Teatercentrum, Danscentrum, Musikcentrum och Manegen samarbetat med uppdrag från Kulturrådet gällande turnéläggning för Skapande förskola. Se kap.3.5. Övrig förmedlande & synliggörande verksamhet.

Möten med Statens kulturråd

Centrumbildningarna får verksamhetsanslag från Statens kulturråd bl.a. för arbetsförmedlande tjänster. Teatercentrum deltar tillsammans med övriga centrumbildningar vid möten med Kulturrådet som rör anslaget till centrumbildningarna.

Samverkan AF Kultur Media

Centrumbildningarna träffar regelbundet AF Kultur Media för informationsutbyte om aktuella tendenser och prognoser om arbetstillfällena på kulturområdet. Teatercentrum, Danscentrum, Musikcentrum och Manegen är alla representerade i Nationella branschrådet Scen och Ton.

Centrumbildningarna har gemensam representation i AF kulturs branschråd för kulturarbetsmarknaden och regionala samrådsgrupper.

Kulturpolitik

Centrumbildningarna samarbetar kring gemensamma kulturpolitiska intressen och agerar gemensamt med skrivelser och uppvaktnings vid behov. Se kap.4.5. Övrigt kulturpolitiskt arbete.

3.6. ÖVRIG FÖRMEDLANDE & SYNLIGGÖRANDE VERKSAMHET

Ett flertal av de nätverk och samarbeten Teatercentrum ingår i är också aktiviteter för att sprida och öka kunskapen om medlemmarnas verksamhet och utbud, knyta kontakter och förmedla uppdrag, samt synliggöra och uppmärksamma villkor och förutsättningar för den fria professionella teaterkonsten.

Skapande förskola, särskilt uppdrag för turnéläggning inom Kulturrådets pilotprojekt

Teatercentrum har under 2017 för andra året varit underleverantör, tillsammans med Manegen och Musikcentrum, till Danscentrums uppdrag från Kulturrådet att turnélägga teater-, dans-, cirkus- och musikproduktioner i utvalda kommuner, inom ramen för Kulturrådets satsning för Skapande förskola 2016-2017. I samarbetet med de övriga centrumbildningarna har Danscentrum och Teatercentrum svarat för huvuddelen av planering och logistik för uppdragets genomförande. Christina Degerström, verksamhetsledare i Norra regionen, har under 2017 varit projektanställd på 20% i 11 månader för genomförandet av Teatercentrums del av turnélägningsuppdraget.

Nio medlemsteatrar har medverkat under året: Big Wind, Hedmans Teater, Mittiprickteatern, Nordcirkus, Pygméteatern, Teater Mila, Teater Sagohuset och Teater Slava. Vid årets slut återstod för några av kommunerna från fördelningen 2017 att genomföra sina gästspel och workshops under våren 2018, det rör främst kommuner som valt att presentera alla fyra konstformer.

BUNGK: Barn- och ungdokumentgruppen, Västerbotten

BUNGK är ett samverkansorgan mellan regionala kulturkonsulenter, representanter för centrumbildningar, institutioner och andra regionala aktörer som främjar konst och kultur för barn och unga i Västerbotten, genom vuxna i barn och ungas närhet. Under 2017 genomförde BUNGK en Skapande skola-konferens i Lycksele till vilken Teatercentrum Norras medlemmar bjöds in att presentera sina goda exempel. BUNGK arbetade även på en ansökan om statliga medel till en ny och regionalt anpassad samordning av kulturskola och Skapande skola i nära samarbete med representanter för västerbottniska konstnärer, utövare och frilansare. Det hela gick i stöpet när förslaget om statligt finansierad regional samordning för kulturskolorna lades i malpåse. I övrigt var 2017 lite av ett mellanår för samverkansgruppen på grund av en pågående konsulentutredning.

Barnkulturnätverket Västmanland

Ett nätverk med syfte att informera om pågående verksamheter för barn och unga och lyfta barnkulturfrågor. Nätverket består av representanter för kommunerna, de regionala institutionerna samt Teatercentrum.

VASS, Västra regionen

Under 2016 undersökte Teatercentrum tillsammans med Riksteatern Väst, Danscentrum Väst och Musikcentrum Väst, möjligheterna till att genomföra ett turnéprojekt i Västra Götalandsregionen, liknande VASS i Skåne. 2017 söktes och beviljades utvecklingsbidrag från Västra Götalandsregionen som gjorde det möjligt att börja organisera verksamheten tillsammans med samarbetsparterna. Under 2017 har det gjorts utlysningar om medverkan med turnéföreställning och ett urval har tagits fram för presentation till arrangörerna 2018.

Barnteaterakademien i Göteborg/Västra Götaland

Teatercentrums verksamhetsledare i Västra regionen är representerad i styrgruppen för Barnteaterakademien, som bland annat har till uppdrag att stimulera tillkomsten av ny dramatik för barn och unga. 2017 ägde en manustävling rum där idéer från sextiosex olika dramatiker blev tre, som fick arbeta med skådespelare, regissör och mentor för att arbeta fram grovmanus. Dessa framfördes på en offentlig reading i oktober och går nu att beställa till subventionerade priser från Barnteaterakademien. En långsiktig ambition och ett led i Barnteaterakademins strategi är att tillsammans med andra aktörer arbeta för en större närvaro av konstkunskap i lärarutbildningarna. Under våren 2017 genomfördes ett pilotprojekt där Barnteaterakademien bl.a. ledde ett moment, "hur tala om (scen)konst", i förskolläraryrket i Göteborg. Se även Barn + Skola + Teater = X, kap.3.3. Seminarier & konferenser.

Scenkonstgruppen Östergötland

Scenkonstgruppen är en referensgrupp för regional utveckling och består av representanter från de regionala institutionerna, Riksteatern och Teatercentrum. Syftet med gruppen är att utveckla strukturer och samarbeten mellan de olika aktörerna i kulturlivet.

Stiftelsen för teatern vid Rosenlundsgatan i Stockholm

Teatercentrum innehar en post i stiftelsen styrelse. Anders Lorentzon, verksamhetsledare i Östra regionen, är Teatercentrums ledamot i styrelsen. Under året har Teatercentrum deltagit i arbetet med att genomföra en permutation; ändring av urkund och stadgar. Permutationen är nu genomförd och beslutades av Kammarkollegiet den 27 juni 2017.

4.

KULTURPOLITIK

Teatercentrum driver kulturpolitiska frågor och verkar för att medlemsteaternas ekonomiska förutsättningar förbättras.

Det kulturpolitiska opinionsarbete sker bl.a genom Utspel, arrangemang av kulturpolitiska seminarier, deltagande i olika nätverk och samverkan inom branschen.

4.1. UPPROP FÖR DEN FRIA SCENKONSTEN

2014 startade ett samarbete mellan Teaterförbundet, Danscentrum och Teatercentrum, ett gemensamt upprop för att stärka den fria professionella scenkonsten i Sverige.

Uppropet lyfter fem punkter för förbättrade villkor:

1. Fördubbla anslagen
2. Värna den konstnärliga friheten
3. Scenkonst till alla barn och unga
4. Professionell scenkonst kräver professionell ersättning
5. Förbättra yrkesvillkoren

2017 har vi arrangerat 4 Upprop för den fria scenkonsten i olika former från norr till söder:

Scenkonstbiennalen i Norrköping 24 maj: Pubmingel med korta upprop från medlemmar i samarbetsorganisationerna, med inledning av respektive ordförande. För Teatercentrum medverkade ordförande Jenny Forslund och Carina Perenkranz, Chopp Event.

Norrbottensteatern i Luleå 20 juni: Mingel med tal och samtal. Välkomsttal av Elisabeth Lax, teaterchef Norrbottensteatern, därefter inledning av ordföranden för Teatercentrum respektive Danscentrum, följt av Robert Markström, Teater Mila, för Teatercentrum, samt för Danscentrum Marie Wårell, fri koreograf. Ca 30 personer deltog, varav två politiker.

Politikerveckan i Almedalen 3 juli, Visby: Brandtal för den fria scenkonsten med efterföljande panelsamtal. Brandtalen framfördes av Karin Kickan Holmberg, Unga Roma, för Teatercentrum, och Amanda Billberg, koreograf/dansare, för Danscentrum. Båda deltog sedan i panelsamtalet tillsammans med Olof Lavesson (m), riksdagsledamot, ordförande Kulturutskottet, Ida Karkiainen (s), riksdagsledamot, suppleant Kulturutskottet, Veronica Lamppa Lönnbro, enhetschef Scen, musik, bild och form, Kulturrådet, och moderator Simon Norrthon, skådespelare, prefekt och lektor i skådespeleri vid Stockholms konstnärliga högskola. Ett 30-tal personer i publiken.

Samtalsforum i Malmö 19 september: Ett slutet forum för dialog och kunskapsöverföring om den fria scenkonstens villkor och förutsättningar med utgångspunkt i Uppropet. Representanter och medlemmar från de tre samarbetsorganisationerna och andra inbjudna aktörer från det fria teater- och dansområdet i Region Skåne, samtalade tillsammans med regionalpolitikerna Maria Ward (s), ordförande Kulturnämnden, Region Skåne, Yngve Pettersson (mp), vice ordförande Kulturnämnden, Region Skåne, Ivar Wenster (s), ordförande Kultur- och fritidsnämnden, Region Blekinge. För Teatercentrum deltog Anders Widell, VD Månteatern Lund, Teatercentrums styrelse, Lars Dahlquist, verksamhetsledare Södra regionen, Anneli Sandell, kommunikatör Södra regionen, Marie Parker Shaw, konstnärlig ledare Månteatern.

Uppropet sprids för övrigt i samband med utbudsdagar, branschmöten och andra mötesplatser. Hela uppropet finns tillgängligt på Teatercentrums hemsida fritt att sprida vidare för medlemmar och intresserade.

4.2. REGIONAL KULTURPOLITIK

Teatercentrum är remissinstans för ett flertal regionala kulturplaner inom samverkansmodellen och de regionala verksamhetsledarna deltar återkommande i olika former av dialog- och samverkansmöten tillsammans med medlemmar. Teatercentrum lyfter fram de fria teaternas betydelse för kulturlivet i respektive region och verkar för ett utvecklat samarbete och koppling mellan institutioner och fria grupper, professionella konstutövare, föreningar, studieförbund och andra aktörer.

I Östra regionen har Teatercentrum lämnat yttrande om förslag till ny kulturstrategi för Stockholmsregionen. Teatercentrum har haft möten med regionala utvecklingsnämnden och kulturstrategier i Östergötland, Västmanland

I Västra regionen har möten hållits med Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad kring verksamhetsstöd för fria teatrar. Teatercentrum har medverkat i dialogmöte om utjämningsbidrag med Göteborgs Kulturförvaltning och deltagit vid Västra Götalandregionens Kulturting.

I Värmland har Teatercentrum deltagit i möte med Värmlands regionråd tillsammans med Totalteatern och Figurteaterkompaniet, för att diskutera långsiktig finansiering av fria professionella teatrar i Värmland, som saknas idag. Teatercentrum fortsätter samtalet om hur ett verksamhetsstöd kan se ut i kontakt med kulturchef Ulf Nordström.

I Norra regionen har Teatercentrum medverkat i Dialogmöte med teaterområdet i Luleå inför skrivande av ny regional kulturplan, lämnat ett yttrande till Förslag till Kulturplan för Norrbotten 2018-2021, medverkat i Kulturforum i Västerbotten, Kulturting i Jämtland, samt övriga kulturpolitiska mötesplatser inom norrlänen.

I Södra regionen har Teatercentrum bl.a. medverkat vid dialogmöte gällande Malmös nya kulturplan, samt flera möten med Kultur Skånes och Malmö kulturförvaltnings tjänstemän under 2017, där scenkonstkollegiet för den fria scenkonsten i regi av region skånes kulturförvaltning kan nämnas vid två tillfällen under året. Teatercentrum deltog vid Safe Havens, internationell konferens om fristadskonstnärer. Politiker, tjänstemän, förvaltningar m.fl. får Teatercentrum södras nyhetsbrev en gång i månaden.

4.3. STATISTIK & OMVÄRLDSANALYS

Teatercentrum samlar varje år in uppgifter från medlemmarna rörande bl.a. publik, föreställningar, turné och personal från föregående år. 2017 gjordes även en fördjupad enkät för bredare omvärldsanalys, med frågor villkor och förutsättningar, trender och tendenser inom försäljning, anslagsnivåer, nätverk m.m.

Totalt 13 400 föreställningar för 950 000 personer i publiken 2016

Vi fick svar från 54 teatrar vilket motsvarar en svarsfrekvens på 57% av de 95 teatrar som var medlemmar 2017. Svarsfrekvensen i Norra regionen var c:a 90%, i Östra regionen c:a 45%, i Västra regionen c:a 41% och Södra regionen c:a 70%. Därmed har vi inte kunnat presentera en exakt redogörelse för hur det ser ut för den fria teatern i Sverige.

En omräkning av de statistiska uppgifterna gällande föreställningar och publikantal visar att de 95 teatrar som var medlemmar föregående år, 2016, tillsammans gav ca 13 400 föreställningar för en publik på ca 950 000 personer, men den låga svarsfrekvensen gör att medelvärden och uppräknings för totala antalet teatrar inte är helt tillförlitlig.

Arbete för 1 516 personer 2016

Exakta siffror kan däremot presenteras gällande föregående års antal anställda och uppdragstagare vid medlemsteatrarna då rapportering av dessa uppgifter är ett krav för medlemskap enligt Teatercentrums Plattform sedan 2016.

De 95 teatrar som varit medlemmar 2017 har tillsammans rapporterat att sammanlagt 1 516 personer varit engagerade som anställda eller uppdragstagare under 2016.

I Västra regionen samlar Teatercentrum sedan 2009 in regional statistik kring fria teatrar verksamhet i Västsverige. 2017 gavs 1 354 föreställningar i Västra Götalandsregionen av Teatercentrums medlemmar i Västra regionen.

I Östra regionen sammanställer Teatercentrum regional statistik på uppdrag från Region Östergötland respektive Västmanland, för information till regionens politiker om de fria teatrarna i regionen. Statistiken innefattar även teatrar utanför Teatercentrum verksamma i aktuella regioner.

Syftet med Teatercentrums statistikinsamling är att känna vårt område bättre än någon annan så att Teatercentrum kan presentera uppdaterad information, fakta och argument för att lyfta den fria teaterkonsten och våra medlemmar.

Omvärldsbevakning

Teatercentrum deltar kontinuerligt i ett flertal branschriktade nätverk, konferenser, seminarier och andra möten, såväl lokalt och regionalt som nationellt och internationellt. Styrelse och verksamhetsledare följer och medverkar i den kultur- och samhällspolitiska debatten och bevakar forskning inom de områden som är relevanta och berör Teatercentrums och våra medlemmars verksamheter. Deltagande och representation i dessa sammanhang 2017 redovisas under olika rubriker i denna Årsberättelse.

4.4. SCENSVERIGE

Scensverige är en ideell förening vars medlemmar är institutioner, organisationer och fria teatrar som yrkesmässigt bedriver konstnärlig, pedagogisk, vetenskaplig eller facklig verksamhet. Scensveriges huvudsakliga uppgift är att vara ett forum för samarbete inom branschen på gemensamma områden som utbildning och kulturpolitik, att samla och sprida information inom svensk scenkonst samt att vara svensk union för Internationella Teaterinstitutet, ITI.

Teatercentrums vice ordförande Rolf S Nielsen har varit rådsrepresentant och ledamot i Scensveriges styrelse under 2017.

Scensverige har tre särskilt prioriterade områden; förstärkning av det internationella utbytet, arrangering av Scenkonstbiennalen och dokumentation inom scenkonsten med Scendatabasen.

Organisationen arbetar med att framhålla branschens önskemål och behov, arrangera seminarier och möten kring internationalisering och framföra en rad kulturpolitiska krav riktade till myndigheter och beslutsfattare. Scensverige deltar i internationella projekt och arrangemang och medverkar till svenskt deltagande i flera festivaler och möten.

Kulturpolitiska kommittén

Kulturpolitiska kommittén driver kulturpolitiskt påverkansarbete. Kommittén består av de av Scensveriges medlemmar som är företrädare för arbetsgivare- och arbetstagarorganisationerna, centrumbildningar inom teater och dans samt företrädare för musikområdet. Teatercentrum representeras av vice ordförande Rolf S Nielsen i kulturpolitiska kommittén.

Utbildningskommittén

Utbildningskommittén bevakar utbildningsområdet i Sverige, initierar olika utbildningar samt ordnar seminarier och debatter i utbildningsfrågor. I utbildningskommittén ingår av företrädare för branschen, utbildningarna och fackförbunden inom teater- och dansområdet. Teatercentrum representeras av Lena Gustafsson, nationell verksamhetsledare, i utbildningskommittén.

Scendatabasen

Scendatabasen innehåller över 400 aktiva producenter av teater, dans och musikteater och har samlat produktionsuppgifter sedan starten 2006. Scendatabasen har en mångfacetterad målgrupp inom branschen, media och allmänheten. Ur databasen hämtas uppgifter för olika sorters statistik. Myndigheter och media har vid ett flertal tillfällen refererat till denna statistik. Scendatabasen är också underlag för kalendarier Månadens Premiärer, som skickas ut i början av varje månad.

Scensverige AB

Scensverige AB är ett separat bolag där vissa av organisationens projekt läggs, inklusive Scenkonstbiennalen. Bolagets syfte är att bedriva informations- och programverksamhet inklusive Scenkonstbiennalen. Teatercentrums vice ordförande Rolf S Nilsen är ledamot i styrelsen för Scensverige AB.

Swedstage

Swedstage är ett showcase med syfte att presentera svensk scenkonst för internationella festivalarrangörer, inköpare, programläggare, teaterchefer etc. Under några dagar i Stockholm får de internationella gästerna se 10-12 svenska föreställningar som kan och vill turnera utomlands. Nästa Swedstage kommer äga rum 21-24 oktober 2018 i Stockholm.

Scenkonstbiennalen 23-28 maj i Norrköping

Scenkonstbiennalen 2017 arrangerades med Östgötateatern/Scenkonstbolaget i Östergötland AB som värd samt Norrköpings kommun och Region Östergötland som bidragsgivare. Totalt 1400 biennialbesökare, inklusive gäster från 26 länder deltog vid Scenkonstbiennalen 2017. Scenkonstbiennalen innehöll 16 utvalda produktioner, 2 internationella gästspel, 2 föreställningar från värdteatern samt 5 studentproduktioner. Festivalen erbjöd också ett omfattande seminarieprogram med över 120 seminarier, workshops, samtal, möten, podd-sändningar och talkshows etc.

Teatercentrums medverkan i biennialprogrammet presenteras i denna Årsberättelse i kap.3.1. Utbudsdagar & festivaler, kap.3.5. Övriga förmedlande & synliggörande verksamhet samt kap.6.1. Workshops & seminarier.

Fullständig årsrapport för Scensverige 2017 publiceras på Scensveriges hemsida.

4.5. ÖVRIGT KULTURPOLITISKT ARBETE

Teatercentrums verkställande utskott träffade Kulturrådets handläggare för scenkonst och centrumbildningar i ett möte den 7 december, om villkor och förutsättningar för Teatercentrums och medlemsteatrarnas verksamhet.

Teatercentrum har lämnat yttrande över betänkande av Kulturskoleutredningen (SOU 2016:69) och besvarat frågor ställda till centrumbildningar från den Konstnärspolitiska utredningen.

Teatercentrum besvarade frågor från den Konstnärspolitiska utredningen om villkor och förutsättningar för fria teatrar och digitaliseringens betydelse för området, samt medverkade i en gemensam skrivelse till utredningen tillsammans med samtliga centrumbildningar.

5. ARBETSGIVARFRÅGOR

Teatercentrum arbetat med avtals- och arbetsgivarfrågor samt strärker sina medlemsteatrar inom området.

Kollektivavtal avseende anställda vid fria professionella teatrar i Teatercentrum

Teatercentrum är arbetsgivarpart i kollektivavtalet mellan Teatercentrum och Teaterförbundet avseende anställda vid fria professionella teatrar i Teatercentrum. 2017 tecknades ett nytt treårigt avtal från 1 april 2017 till 31 mars 2019.

Sedan tidigare avtal med Teaterförbundet ingår parterna också i en överenskommelsen om att gemensamt, tillsammans med Danscentrum, arbeta för att förbättra den fria scenkonstens villkor och förutsättningar. Se kap.4.1. Upprop för den fria scenkonsten.

Styrelsen behandlar kontinuerligt, tillsammans med verksamhetsledarna, frågor kring avtal och arbetsgivaransvar som berör medlemmars verksamheter och ger stöd och support som samtalspart och bollplank i avtals- och arbetsgivarfrågor.

#metoo – alla arbetsgivare har ett ansvar

Kampanjerna #metoo, #tystnadtagning och #sjungut satte under hösten 2017 ord och berättelser på det utbredda problemet med sexuella trakasserier i många kvinnors vardag och arbetsliv, med fokus på kulturbranschen. Sexuella trakasserier sker inte bara på de stora institutionerna utan förekommer i hela branschen. I samband med att kampanjerna offentliggjordes publicerade Teatercentrum ett Utspel repsektivet internt medlemsbrev med fokus på arbetsgivarens ansvar och rekommendation till alla medlemmar att se över rutiner för förebyggande arbete, handlingsplaner och åtgärder mot trakasserier och diskriminering.

På Teatercentrums hemsida har alla medlemmar tillgång till dokument och länkar med exempel på konkreta metoder och åtgärder för att förebygga, uppmärksamma och hantera olika former av diskriminering och trakasserier.

Teatercentrums Mångfaldspolicy är ett styrdokument som syftar till ett medvetet och kontinuerligt mångfaldsarbete inom Teatercentrum samt dess medlemsorganisationer.

Mångfaldsplan 2016-2018

Med utgångspunkt i Teatercentrums Mångfaldspolicy har styrelsen upprättat en Mångfaldsplan avseende Teatercentrums interna organisation, styrelsens och personalens arbete 2016-2018. Mångfaldsplanen är ett gemensamt incitament för att kontinuerligt göra ett långsiktigt mångfaldsarbete och säkerställa rutiner för kunskapsinhämtning, arbetsordning, utvärdering och uppföljning. Teatercentrums mångfaldsplan är tillgänglig för medlemmar på hemsidan i Verktygslåda för mångfald.

Likabehandling på arbetsplatsen

För Teatercentrums interna arbete har styrelsen under året också tagit fram riktlinjer för ett förebyggande arbete för att aktivt arbeta mot diskriminering på arbetsplatsen, bl.a med Handlingsplan mot diskriminering, Rutiner för att identifiera och förebygga diskriminering, m.m.

Friktionskraft - kompetenslyft och kunskapsinjektion för ökad mångfald i den fria teaterkonsten

Styrelse och verksamhetsledare har tillsammans arbetat med att ta fram en aktivitetsplan för ett fullt genomförande av Teatercentrums Mångfaldsplan 2016-2018. Aktivitetsplanen genomförs genom projektet Friktionskraft som i maj 2017 beviljades ekonomiskt stöd från Postkodlotteriets Kulturstiftelse. Friktionskraft omfattar bl.a. en Normkreativ Diplomerings för styrelse och personal, arbetsgivarforum, inspirationsseminarier och workshops för medlemmar, bransch och andra intressenter samt framtagande av ett normkreativ analysverktyg för främjande av normkreativ gestaltning och publikarbete, som ska lanseras i samband med bibu 2018. Utförligare rapport om projektaktiviteter som genomförts 2017 beskrivs under kap.6.2. Friktionskraft.

Svensk scenkonst

Teatercentrum är medlem i Svensk scenkonst som arbetsgivare för föreningens personal och arbetsplatsen är ansluten till kollektivavtal mellan Svensk Scenkonst och Unionen samt Akademikerförbunden, avseende allmänna bestämmelser för tjänstemän vid orkesterföretag, orkesterföreningar och musikstiftelser, teater- och länsteaterföreningar samt andra ideella föreningar. Den 3-4 maj representerade Anders Widell Teatercentrums styrelse vid svensk scenkonsts årsstämma och den årligen återkommande bransch- och arbetsgivar konferens för scenkonstens ledare: chefer, politiska företrädare, fackliga motparter, intresseorganisationer och representanter från olika myndigheter.

6.

MÖTEN & KOMPETENSHÖJNING

Teatercentrum utvecklar fri teaterkonst genom möten och kompetenshöjning.

Teatercentrum erbjuder regelbundet kompetensutveckling till alla medlemmar genom workshops, seminarier, medlemsforum, nätverk inom teaterbranschen, nationellt såväl som internationellt, samt erfarenhetsutbyte medlemmar emellan. Samarbeta och samarrangemang med andra inom branschen eftersträvas. Kompetensutveckling är en viktig del i verksamheten för att skapa möjligheter till konstnärlig och yrkesmässig utveckling och förbättra medlemmarnas förutsättningar att leva av sin profession.

Teatercentrum har under året varit representerad i Scensveriges utbildningskommitté. Se kap.4.4. Scensverige.

Medlemsmöten & nätverksforum

Medlemsmöten och nätverksforum är mötesplats och plattform för information och diskussion kring aktuella frågor på det fria teaterområdet, erfarenhetsutbyte och kompetensutveckling. Medlemsmöten vänder sig primärt till teaternas representanter medan nätverksforum är mötesplatser för både teaterrepresentanter och personer anslutna till Teatercentrums nätverk. De regionala verksamhetsledarna är sammankallande och anpassar antal tillfällen och innehåll efter regionala behov och förutsättningar.

Kulturakademin Trappan

Kulturakademin Trappan är en regional resurs för professionellt yrkesverksamma inom scen, ton, film och TV i Västra Götalandsregionen. Verksamheten har funnits sedan hösten 2004 med olika huvudmän men är sedan juni 2016 en egen juridisk person med säte i Göteborg. Teatercentrum har sedan starten varit aktiv i ledningsgruppen och har efter en omstrukturering under 2016 numera en plats i det strategiska rådet, som bland annat kommer arbeta med frågor kring validering och kompetensbedömning av nyanlända kulturarbetare. Kulturakademin Trappan har ett tydligt intersektionellt mångfalds- och jämställdhetsperspektiv. Under 2017 arrangerade Kulturakademin Trappan 31 kurser/aktiviteter för totalt 714 deltagare.

Kulturkommunikatörsutbildningen vid yrkeshögskolan i Bollnäs

Teatercentrum är representerad i styrgruppen för Kulturkommunikation vid Yrkeshögskolan i Bollnäs. Utbildningen till kulturkommunikatör är en inkluderande eftergymnasial utbildning som även möjliggör för de som saknar kompletta gymnasiebetyg att söka till utbildningen genom en unik metod att validera alla sökande mot gymnasieskolans kurser. Teatercentrum erbjuder bl.a. kontaktnät med fria teatrar för mottagande av praktikanter från utbildningens åk 2. Inom ramen för Friktionskraft erbjuds alla medlemmar att under 2017-2018 delta vid en sedan tidigare gemensamt utvecklad kursdag om inkluderande arbetsmiljö och bemötande, Rum för normkreativ inkludering.

6.1. WORKSHOPS & SEMINARIER

GUPPY, kompetensutveckling och möten 2016-2017 för fria professionella scenkonstutövare i norra Sverige

Ett tvåårigt kompetenshöjande projekt av Teatercentrum Norra och Danscentrum Norr, för fria professionella utövare inom dans-, teater- och scenkonstområdet i norra Sverige; och fler. Syftet är att stärka och utveckla en norrbaserad scenkonstbransch genom att föra samman människor som skapar och verkar i norra Sverige. Projektet stöds av regioner och landsting i de fyra nordligaste länen. Andra viktiga samverkansparter är Dansalliansen och Teateralliansen, Stockholm, Dans i Västerbotten, NorrlandsOperan dans, Umeå, Bildmuseet, Umeå, Ögonblicksteatern, Umeå, Teaterhögskolan vid Luleå Tekniska Universitet, Ung Scen Norr / Norrbottensteatern samt Svenska Regisorsföreningen, Teaterförbundet. Genomförda workshops 2017:

Utövare till utövare, 16-18 oktober Luleå, med Stefan Andersson, skådespelare Ögonblicksteatern, Patrik Häggström, fri koreograf, Marie Wårell, fri koreograf, Per Sundberg, dansare / Dansalliansen, Lenitha Berg Hedqvist, yogainstruktör samt Sara och Daniel Oja, cirkusartister Nordcirkus.

Clownteknik, 16-18 oktober Luleå, med Claes Åström, Dotterbolaget.

Intuition in action, 16-17 december Luleå med Stephen Rappaport, skådespelare och musiker.

Gaga och flowwork, 27 februari-3 mars, Malmö

Workshop för skådespelare och dansare med Emma Rozgoni, i samarbete med Teateralliansen och Danscentrum Syd.

Att skriva vassa ansökningar, 7 april, Stockholm

En workshop för producenter, konstnärliga ledare fria teatrar med fokus på hantverket och särskild inriktning på att kunna formulera större samarbetsprojekt exempelvis EU-projekt. Workshopen leddes av Ragnar Berthling, verksamhetsledare för Musikcentrum Öst. Deltagande teatrar: Fria Teatern, Lule Stassteater, Profilteatern, Pygméteatern, Skottes Musikteater, Tage Granit, Teater Barbara, Teater De Vill, Teater Fredag, Teater Pelikanen, Ögonblicksteatern.

Kreativ programmering för digital scenografi och interaktiv rekvisita, 4-5 maj, Västerås

Ett samarbete med Mälardalens Högskola och Läns museet i Västmanland. En intensivkurs för scenografer, konstnärliga ledare, tekniker, i kreativ kodning med inriktning mot digital scenografi och interaktiv rekvisita. Kursledare: Rikard Lindell, docent i datavetenskap med forskning inom interaktionsdesign vid Mälardalens högskola. Presentation och praktisk handledning i användning av plattformarna Processing och Arduino IDE samt laboration kring de deltagande teaternas specifika behov av praktiska lösningar, t.ex. fjärrstyrd belysning, styrning av dockor med hjälp av servomotorer och styrning av fysiska effekter i scenrummet från video-miljön Qlab. Deltagande teatrar: 4:e Teatern, Dockteatern Tittut, Teater Pero och Teater Tropos.

Mentor Room, 26-27 maj, Scenkonstbiennalen, Norrköping

Mentor Room är en timmes kollegialt mentorskap och vänder sig till alla yrkeskategorier inom scenkonst. Teatercentrum sammanför frågeställare med en eller två kollegor som har för frågeställaren relevant kompetens och erfarenhet. 2017 planerades Mentor Room i samarbete med Anne-Sofie Ericson, SITE Sweden. Sammanlagt 9 frågeställare och 10 mentorer möttes i 6 separata samtal. I ett av samtalen frångicks modellen med det enskilda samtalet och genomfördes med fyra frågeställare tillsammans, med snarlika praktiska frågeställningar om nätverk och jobsök i teaterbranschen. Medverkande mentorer: Rune Jacobsson, skådespelare, regissör, teaterlärare, Ulrika Fernqvist, dansare, danslärare m.m, Dan Swärth, konstnärlig ledare Teater Scratch, Johan Mansfeldt, scenograf, production designer, projektledare, Ulla Lidholm, Vd/Verksamhetsledare TeaterAlliansen, Anna Azcarate, skådespelare, regissör, Hanne Wirde, producent Masthuggsteatern, Veronica Bedecs, verksamhetschef Pantomimteatern, Py Huss Wallin, skådespelare, regissör, konstnär, Astrid Assefa, skådespelare, regissör.

Scenkonstbiennalen, 23-27 maj, Norrköping

Genom att hålla Teatercentrums Kongress och Nationellt Nätverksforum i anslutning till Scenkonstbiennalen i Norrköping och satsa på särskilt tillgängliga biennialpass kunde Teatercentrum underlätta för ett 50-tal personer från medlemsteatrar och nätverk att delta vid Scenkonstbiennalen 2017. Detta är en prioritering för att skapa förutsättningar för medlemmar och nätverksanslutna att vara delaktiga i vad som sker i övrigt inom branschen.

Inläsning av talböcker, 1-4 juni, Malmö

I samarbete med Teateralliansen. Föreläsare och lärare: Mattias Lundgren, Peter Öberg och Mattias Linderoth, Wordaudio, en av landets största producenter av talböcker.

Tillgänglig webb, 15 juni, Malmö

Ett frukostseminarium med Teater 23 som genomfört ett omfattande arbete med tillgänglighetsanpassning av sin hemsida. Niclas Paulsson, producent på Teater 23, delade med sig av teaterns erfarenheter för de 16 deltagarna.

HBQ+, 9-10 augusti, 5 och 18 september, Malmö

Kunskapshöjning och perspektivförskjutningar är ledord i en utbildning som hålls av RFSL rådgivningen Skåne. Utbildningen innehåller fyra delar och behandlar begrepp, normer, makt och privilegier, hbtq i världen, svensk lagstiftning och historia, hälsoläge och livsvillkor för hbtq-personer, tillämpning av kunskaperna i verksamheten, handlingsplan och utvärdering. Ett deltagande inkluderade samtliga tillfällen. Teatercentrum arrangerade utbildningen i samarbete med, Danscentrum Syd och Riksteatern Skåne och i samverkan med Stolt Scenkonst. De två första utbildningstillfällena genomfördes inom programmet Stolt scenkonst, under Malmö Pride, 9-10 augusti. Alla deltagare på utbildningen erbjöds gratis entré på samtliga arrangemang av föreställningar och samtal under Stolt scenkonst, därmed ansågs också de tre föreställningssamtal som handlade om representation på scen och inom scenkonsten vara del av fortbildningen. Av totalt 25 deltagare var 16 medlemmar eller nätverkarsanslutna i Teatercentrum.

Mixed Reality and the theatre of the future, 1-2 oktober, Malmö

Två dagar med föreläsning, workshop och paneldiskussion om konstnärlig utveckling inom Virtual Reality (VR). Ett samarbete med TeaterAlliansen för skådespelare, regissörer, ljud- och ljusdesigners, scenografer, m.fl. Föreläsningen med Jooris Weijdom, MapLab, Utrecht, forskare och designer inom Virtual, Augmented och Mixed Reality hade fokus på interdisciplinära kreativa processer och teaterns kompetenser i relation till VR. Workshopen med Emma Bexell and Stefan Stanisic, från Bombina Bombast, innehöll praktiskt arbete med olika VR-kameror med perspektiv på regi, gestaltning, ljud, ljud, scenografi och hur delarna samverkar. I det avslutande panelsamtalet möttes Jooris Weijdom, Emma Bexell and Stefan Stanisic i ett samtal med utgångspunkt i en presentation av resultaten från workshopen. Totalt deltog 29 personer, varav 6 medlemmar.

Göteborg spelar roll – fria gruppernas scenkonst i Göteborg 1960–2000, 18 oktober

Ordinarie och vikarierande verksamhetsledare i Västra regionen deltog i ett seminarium på Göteborgs universitet om ett pågående forskningsprojekt om de fria gruppernas historia i Göteborg. Med paneldeltagare från såväl journalistskrået som gamla grupper. Projektet arbetar med att dokumentera, kartlägga och beskriva de fria gruppernas scenkonst.

VR-dag, 30 oktober, Malmö

Ett samarrangemang med Teater Sagohuset, med föreläsningar av Emma Bexell från Bombina Bombast och Karin Mex-Johansson från Skillinge teater. Ett tjugotal internationella deltagare på plats.

Storytelling, 27 november, Malmö

Det första i en serie fortbildningstillfällen i Södra regionen om digitala marknadsföringsstrategier, som Teatercentrum arrangerar tillsammans med Musikcentrum Syd och Danscentrum Syd. Föreläsning och tillfälle till individuell konsultation om varumärkesbyggande, identitet och storytelling för kulturskåpare, med Martin Thörnkvist. 35 deltagare, bl.a. från Teater 23, Månteatern, Interakt, Staffan Björklunds Teater, Galaxateatern och Expressteatern.

Från att till hur, 5 december, Göteborg

En dag om inkludering och tillgänglighet arrangerad av Kultur i Väst. Teatercentrum ingick i en referensgrupp för konferensdagen.

Utvecklingsdag, 11 december, Göteborg

Vid den årliga utvecklingsdagen för Teatercentrum medlemmar i Västra regionen deltog 17 personer från 7 olika teatrar: Teater Jaguar, Masthuggsteatern, ADAS musikaliska teater, Kurage, Teater UNO, Big Wind, Teater NU. Det blev bra samtal om deras specifika föreställningar, som utvecklade sig till generella diskussioner om interaktivitet, deltagande, teater i skolan m.m. Kvällen avslutades på Masthuggsteatern där ytterligare några anslöt när Barnteaterakademien bjöd på julfest.

6.2. FRIKTIONSKRAFT

Kompetenslyft och kunskapsinjektion för ökad mångfald

Friktionskraft har sin utgångspunkt i Teatercentrums Mångfaldspolicy och ingår i implementeringen av Teatercentrums Mångfaldsplan 2016-2018.

Med stöd från PostkodLotteriets Kulturstiftelse genomförs likvärdiga aktiviteter, seminarier, workshops etc, i fyra regioner. Flera av Teatercentrums medlemsteatrar arbetar redan med mångfaldsfrågor och har i vissa avseenden också varit pionjärer på området. Denna kompetens och erfarenhet ska tas tillvara och spridas vidare till fler fria teatrar och övriga inom branschen. Projektet ska erbjuda teatrarna möjlighet att tillsammans med kollegor pröva verktyg och metoder för förändringsarbete och verksamhetsutveckling med mångfaldsperspektiv, som fungerar inom ramarna för deras befintliga resurser. Projektet ska också ge Teatercentrum som organisation förutsättningar att fortsättningsvis, inom den ordinarie verksamheten, kontinuerligt kunna erbjuda kompetensutveckling och stöd i mångfaldsfrågor till sina medlemmar.

Under 2017 har följande aktiviteter genomförts inom och i anslutning till projektet:

Normkreativ diplomering

Kompetensutveckling i mångfaldsfrågor och arbetsmetoder för personal och styrelse, för att skapa förutsättningar för Teatercentrum som organisation att fortsättningsvis, inom den ordinarie verksamheten, kontinuerligt kunna erbjuda kompetensutveckling och stöd i mångfaldsfrågor till medlemmar. Diplomeringsen leds av Rebecca Vinthagen från Settings, som tagit fram utbildningen under ett tre-årigt projektarbete finansierat av Allmänna Arvsfonden. Samtliga verksamhetsledare och sex personer från styrelsen genomgår utbildningen under 2017-2018. Under 2017 har fyra workshoppar genomförts, av utbildningens totalt nio workshoppar.

Val av tilltal, 25 oktober, TRETÉ, Trollhättan

Ett panelsamtal om tillgänglig scenkonstkommunikation som genomfördes inom programmet för TRETÉ-festivalen. Ett samtal med producenter/kommunikationsansvariga från två av TRETÉ-festivalens medverkande föreställningar om tillgängliggörande val som de gjort i sitt arbete, bakgrunden till dem och hur normer, språk och funktionalitet kan vara kommunikationsmässiga tillgänglighetsbarriärer. Medverkande: Hanna Jansson & Ida Jarlgren från Teater Kurage, Mario Castro Sepulveda & Line Janson från Teater 23. Moderator: Maureen Hoppers, kommunikatör med särskilt fokus på integration och mångfald. En videoedokumentation av samtalet är publicerad på Teatercentrums hemsida, under Friktionskraft. ca 25 deltagare.

Att skriva tillsammans, 27 november, Uppsala

En workshop kring skrivande och att skapa en gemensam berättelse från vitt skilda erfarenheter. Workshopen tog utgångspunkt i workshopledaren Petra Revenues erfarenheter från projekt hon arbetat med i bl.a. Irak och i Thailand och hennes arbete med arketyper och föreställningar som deltagare delar, eller absolut inte delar. Petra Revenue är dramatiker och regissör och en av de konstnärliga ledarna på Teater Trixter. Workshopen arrangerades i samarbete med projektgruppen för BUSIG-festivalen 2017. 9 deltagare varav 3 verksamma vid medlemsteatrar.

Informationsträff med nyanlända kulturarbetare, 30 maj, Göteborg

Om Kulturakademins Trappans och Arbetsförmedlingens projekt för kompetensintegrering på kulturarbetsmarknaden. Teatercentrum medverkade med en presentation om vår verksamhet tillsammans med flera andra representerade verksamheter från Kulturakademins Trappans strategiska råd.

Kurs i yrkeskompetensbedömning, 14 december, Göteborg

Genom samarbete med Kulturakademins Trappan och projektet För ökad mångfald fick Teatercentrum möjlighet att erbjuda våra medlemmar en kurs i yrkeskompetensbedömning. Kursdagen innehöll en introduktion till SeQF-klassificeringen, hur den relaterar till EU och hur det påverkar när det kommer personer med utbildning från andra länder som behöver få sina kunskaper validerade. Dels en genomgång av verktyget för validering och möjlighet att ställa frågor utifrån era respektive verksamheter.

6.3. INTERNATIONELLA NÄTVERK & SAMARBETEN

Teatercentrum deltar aktivt i olika internationella nätverk och samarbetsprojekt med syfte att skapa förutsättningar för såväl medlemmar som organisationen själv att vara delaktiga i vad som sker på teaterområdet ur ett internationellt, konstnärligt och kulturpolitiskt perspektiv. Teatercentrums internationella aktiviteter syftar till att underlätta medlemmars deltagande vid internationella nätverksmöten som ett led i att skapa varierade möjligheter till kompetensutveckling för medlemmarna och överbygga något av de initiala hinder som kan finnas för medlemmars intresse för att utveckla verksamheten mot en internationell scen och arbetsmarknad.

EON – European Off Network

Ett informellt nätverk av fria yrkesverksamma konstnärer, producenter och grupper inom scenkonstområdet, från hela Europa. Nätverket har ingen formell organisation utan används och aktiveras på de anslutnas initiativ och efter förmåga. Under 2017 har Teatercentrum fram för allt upprätthållit kontakten med de närmaste samarbetsparterna i etableringen av Stronger together, se nedan.

Nordiskt nätverk för fri scenkonst

Ett samarbete mellan organisationer för fri scenkonst i Norden: Danse- og Teatersentrum, Norge, Produforum och Teatterikesku, Finland, Självstæðu Leikhúsin, Island, De Frie Koreografer och Uafhængige scenekunstnere, Danmark, samt Teatercentrum, Sverige. Teatercentrums nationella verksamhetsledare har kontinuerlig kontakt inom nätverket för Teatercentrums räkning.

Under 2017 gjorde Teatercentrum tillsammans med Scenekunstbruket, Norge, och Cefistio, Centralförbundet för Finlands Svenska Teaterorganisationer, en ansökan om förprojektering för en nordisk digital plattform, med syfte att öka utbyte och turnérande av fri scenkonst mellan de nordiska länderna. Ansökan beviljades inte, men projektidén finns kvar för utveckling när tillfälle ges.

Smått & gott festival 2019, under arbete

Teatercentrum har inlett en förprojektering med nordiska samarbetsparter för en festival med föreställningar för barn och unga för turné i Norden.

Strömmande kultur, Sverige-Finland

Teatercentrum i Södra regionen har samarbetat med Lukkan i Finland, i projektet Strömmande Kultur. Ett pilotprojekt där en svensk teaterföreställning för barn och unga streamades i direktsändning till ett tiotal platser i Finland 2017. Teatercentrum fungerar som rådgivande part och producerade arrangemanget i Södra regionen tillsammans med Strobemedia och Lukkan. Under våren 2017 direktsändes föreställningen Vem? med Månteatern.

IETM – International Network for Contemporary Performing Art

Ett nätverk med över 500 medlemmar från ett 40-tal länder. Medlemmarna är professionella organisationer och individer verksamma på scenkonstområdet. Nätverket syftar till att stimulera kvalitét, utveckling och kontexter för samtida scenkonst i ett globalt sammanhang genom att initiera och underlätta professionella nätverk och samtal. Två gånger om året arrangeras ett stort nätverksmöte med seminarier, workshops, föreställningar och tillfälle till erfarenhetsutbyte och nätverksbyggande

Stronger together, Independent European Performing Art Associations

I anknytning till IETM har Teatercentrum varit med och initierat ett kontaktnät, Stronger together, för nationella paraplyorganisationer för fri scenkonst i Europa, med syfte att dela erfarenheter av europeisk och nationell kulturpolitik. Under 2017 har planering inletts för en gemensam kartläggning över villkor och förutsättningar för fri scenkonst i nätverksdeltagarnas respektive länder.

Access Europa

Teatercentrum är medlem i Intercults plattform för kultursektorn för ett ökat engagemang i Europa. Plattformen är ett forum för internationell omvärldsbevakning, nätverk och erfarenhetsutbyte i skapandet av internationella projekt. Teatercentrums nationella verksamhetsledare har deltagit vid de medlemsmöten som arrangerats 2017.

Svenska Assitej

Teatercentrum är medlem i Svenska Assitej som är en del av det internationella nätverket ASSITEJ International som består av 80 medlemsländer världen över. ASSITEJ arbetar med och för barn och ungdomars rätt till god scenkonst i alla dess former. Teatercentrum och Svenska Assitej äger och driver tillsammans bibu.se – scenkonstbiennal för barn och unga. Se vidare kap.1.7 Bibu – scenkonstbiennal för barn och unga.

Svenska iTi - Scensverige

Teatercentrum är medlem i Scensverige som är svenskt centrum för International Theatre Institutet, iTi, samt ingår i Nordisk Teaterunion (NTU). Scensverige är en mötesplats för den svenska scenkonsten samt ett forum för utbyte och kontakt över gränserna. Som medlemsorganisation i iTi verkar Scensverige för att utöka den svenska scenkonstens internationella relationerna genom samarbete och idéutbyte samt genom att sprida kunskap och information. Teatercentrum är representerad i styrelse och kommittéer, se vidare kap.4.4. Scensverige.